

Katalonya Referandumunun Politik Yansımaları

Soru:

19 Ekim 2017 günü BBC'nin İspanya Başbakanı Mariano Rajoy'un ofisinden aktardığına göre "İspanya hükümetinin bölgenin özerklik statüsünü kaldıran anayasanın 155'inci maddesinin uygulanması için toplanacağını duyurdu... Katalonya Özerk Yönetimi Başkanı Carles Puigdemont, İspanya Başbakanı Mariano Rajoy'a hitaben yazdığı mektubunda, İspanya hükümetinin diyaloga yanaşmaması ve anayasanın 155'inci maddesini uygulaması halinde Katalonya Parlamentosu'nda bağımsızlık oylamasının yapılacağını söyledi." 1 Ekim günü düzenlenen referandumun ardından Katalonya Özerk Yönetimi Başkanı, 10 Ekim 2017 günü Katalonya Parlamentosunda yaptığı konuşmada, Katalonya'nın İspanya'dan bağımsızlık hakkı kazandığını, ancak kararın diyaloga açık olduğunu belirtti... Katalonya Özerk Yönetimi, İspanya devletinin kralı, hükümeti ve anayasa mahkemesi ile referanduma karşı olduğunu bildiği halde neden bağımsızlık referandumu düzenledi? Referanduma ilişkin uluslararası toplumun pozisyonu nedir? Sonra Katalonya'nın bağımsızlık olasılığı ne kadar? Allah mükâfatınızı artırsın.

Cevap:

Resmin netleşmesi ve konuya ilişkin baskın görüşün açığa çıkması için Katalonya gerçeğine ve önceki bağımsızlık girişimlerine, ardından da son referandum olgusuna bir göz atacağız... Daha sonra da uluslararası toplumun referanduma yönelik tavrını zikredeceğiz... Ve bu referandumu yürürlüğe koyma olasılığını ele alacağız.

Birincisi: Katalonya'nın tarihsel ve coğrafi gerçekliği:

Katalonya, İspanya'nın kuzey doğusunda yer alan bir özerk bölgedir. Bölgenin toplam yüzölçümü 32.114 km²'dir. Bu İspanya yüzölçümünün yüzde sekizine tekabül etmektedir. Başkenti Barselona'dır. Bölge, Barselona, Girona, Lleida ve Tarragona şehirlerinden oluşuyor. Nüfusu yaklaşık 7,5 milyondur ve 17 özerk bölgeden oluşan İspanya nüfusunun yüzde 16'sını barındırıyor.

İslam, Endülüs'ün fethi sırasında H.95 yılında Katalonya topraklarına girdi. İslami yönetim yok olsa da bölge bağımsız bir varlık olarak hayata devam etti. 1714 yılında İspanya, Katalonya'yı işgal edip topraklarına kattı. İspanya işgalinden bu yana Katalanlar, bağımsızlık mücadelesi veriyorlar... 1930'lu yıllarda merkezi hükümet ve müttefiki özerk Katalonya ile Franco ordusu arasında İspanya iç savaşı yaşandı. Savaşın galibiyetle çıkan Franco, Katalanlara işkenceler yaptı. Dillerinin bölgede resmi dil olmasını, okullarda öğretilmesini yasakladı. Katalan kimliğini inkâr etti. Franco liderliğindeki totalitarizm rejimin devrilmesinin ardından halk oylaması yapıldı. Halk oylamasında halkın yüzde 30'u ülkenin toprak bütünlüğünü öngören, azınlıklara, milliyetçilere ve İspanya'yı oluşturan bölgelere özerklik tanıyan İspanya anayasası lehine oy kullandı... 1979 yılında Katalanlar, yeniden özerklik elde ettiler. Bölgede Katalanca ve İspanyolca resmi dil olarak kabul edildi... Ardından yatışan bağımsızlık hareketi, bu yüzyılın başlarında yeniden yavaş yavaş yeşermeye başladı.

İkincisi: Katalan bağımsızlık hareketinin aşamaları:

1- 2006 yılında yeni özerklik statüsünün kabul edilmesiyle bağımsızlık hareketi yeniden start aldı. Özerklik statüsünü genişletmek ve Katalanları ulus olarak tanıyan bir yasa çıkarmak için bu yeni özerklik yasası halk oylamasına sunuldu. 2010 yılında İspanya Anayasa Mahkemesi'nin bu özerklik statüsünü iptal kararına bir tepki olarak "biz bir ulusuz, geleceğimize kendimiz karar veririz" başlığı altında yüksek katılımlı bir gösteri düzenlendi. Kasım 2012 yılında sembolik bir referandum gerçekleşti. Yüzde 37'i katılımın olduğu referandumda Katalanlar, İspanya'dan bağımsızlık lehine oy kullandılar. Ocak 2015 yılında Katalonya Özerk Yönetimi Hükümeti Başkanı Artur Mas, aynı yılın Eylül ayında erken yerel seçimlere gidileceğini duyurdu. Gerçekleşen erken yerel seçimlerde bağımsızlık karşıtı partiler, parlamentoda 63 sandalye kazandılar. Bağımsızlık yanlısı milliyetçi blok da kazandığı 72 sandalye ile parlamentoda çoğunluğu elde etti. Kasım 2015 yılında Katalonya Parlamentosu, İspanya'dan ayrılıp "bağımsız bir devlet kurulması sürecini" başlatan tasarımı oy çokluğuyla kabul etti. İspanya hükümeti, tasarının iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Mahkeme de tasarımı iptal etti.

2- 9 Haziran 2017'de bağımsızlık girişimi, çok daha güçlendi ve arttı. 9 Haziran 2017 günü Katalonya Özerk Hükümeti Başkanı Carles Puigdemont Barcelona'da yaptığı açıklamada, 1 Ekim'de bağımsızlık referandumuna gideceklerini açıkladı ve halka "Katalonya'nın bağımsız bir Cumhuriyet

olmasını istiyor musunuz?" sorusunun sorulacağını söyledi." [09.06.2017 Rus Novosti] Ertesi gün de İspanya hükümeti, Katalonya'nın bağımsızlık girişimine engel olacaklarını açıkladı. 06 Eylül 2017 günü Katalonya Parlamentosu, İspanya'dan bağımsızlık referandumu kriterlerini belirleyen bir tasarımı kabul etti. Bunun üzerine İspanya Başbakanı Mariano Rajoy, "Katalonya bağımsızlığının gerçekleşmesine izin vermeyeceklerini, İspanya'nın bölünmeyeceğini ve yasaların verdiği bütün gücü kullanacaklarını" söyledi. 08 Eylül 2017 günü İspanya Anayasa Mahkemesi de referandumu askıya aldı ve referandum kararının anayasaya aykırı olup olmadığını değerlendireceğini belirtti.

3- Buna rağmen 1 Ekim'de referandum yapıldı. Katılım oranının yüzde 43 olduğu referandumda, halkın yüzde 90'ını ayrılık ve İspanya'dan bağımsızlık yönünde oy kullandı. Referandum sonrası 03 Ekim 2017 günü ulusa sesleniş konuşması yapan İspanya Kralı 6.Felipe, referandumu "yasa dışı ve antidemokratik" olarak tanımladı. Ancak Katalan lider, "Bu hafta sonu ya da hafta başında bağımsızlık ilan edeceklerini" açıkladı. Ve "Kralın, olayları yatıştırmak için arabulucuk yapmaktan kaçındığını" belirtti. [03.10.2017 BBC] İspanya, sıkıntılı günler yaşadı, referandum sürecine engel olamadı. Orantısız güç kullanımı sonucu güvenlik güçleri ile seçmenler arasında çıkan çatışmalarda 893 kişi yaralandı. Hakkında oluşan olumsuz kamuoyu yüzünden bağımsızlık ilanını engellemenin başka yollarını aradı. Katalonya bölgesine karşı ekonomik savaş başlattı. Büyük finans kuruluşları ve şirketleri Katalonya'dan ayrıldıklarını bildirdiler. 06 Ekim 2017 günü İspanya'nın en büyük üçüncü bankası olan CaixaBank, Katalonya bölgesinin başkenti Barcelona'da bulunan şirket merkezlerini taşıyacaklarını açıkladı. 08 Ekim 2017 günü de İspanya hükümeti, Katalonya'daki bağımsızlık karşıtlarına ivme kazandırmak için Barcelona kentinde bağımsızlık karşıtı yüz binlerce Katalan'ı sokaklara döktü.

4- 10 Ekim 2017 günü Katalonya Özerk Yönetimi Hükümeti Başkanı Carles Puigdemont, Katalonya Parlamentosu'nda yaptığı konuşmada "Bağımsızlık hakkı kazandıklarını, ancak bağımsızlık sürecinin askıya alındığını belirtti. Katalonya'nın cumhuriyet yönetiminde bir devlet olması için halkın bana verdiği yetkiyi üstleniyorum. Ama İspanyol hükümeti ile diyalog kapısını açmak için bağımsızlık ilanını askıya alıyorum." diye konuştu. Bağımsızlık ilanı parlamentodan açık destek görmedi. [10.10.2017 Euronews, Reuters] Bunun anlamı şu: Carles Puigdemont, ilanihaye bağımsızlık ilanında bulunarak başını ağrıtmak istemedi. Çünkü bağımsızlığa erişmek kolay değil. Bu yüzden İspanyol devleti ile müzakerelere tutuşmak ve çatışmalardan kaçınmak için kapıyı aralıklı bırakıyor. Böylece Katalonya, İspanya'dan bağımsızlığını ilan etmese de ancak bağımsızlık sorunu hâlâ mevcudiyetini koruyor. Uygun koşullar elde edip bağımsızlığını ilan edene değin İspanya ve Avrupa Birliği'nin sırtında kambur olmaya devam edecektir.

Üçüncüsü: AB, ABD ve güdümündeki BM'nin pozisyonu

1- Avrupa, Katalonya'nın bağımsızlık referandumuna açıkça karşı çıktı. Almanya, Fransa ve AB, İspanya hükümetine açık destek verdi. Almanya Dışişleri Bakan Yardımcısı Michael Roth yaptığı açıklamada, "Katalonya'daki gelişmeler endişe vericidir. Ayrılıkçılık hiçbir sorunu çözmez. Tüm AB üyeleri hukukun üstünlüğü ve demokrasinin ilkelerine saygı göstermeli ve katı şekilde sadık kalmalıdır... Avrupa Birliği içindeki siyasal çatışmalar, sokaktaki şiddet yerine diyalogla çözülmesi gerekir." ifadelerini kullandı. [02.10.2017 Reuters] Fransa, Avrupa İşleri Bakanı Nathalie Loiseau üzerinden yaptığı açıklamada, "Katalonya'nın tek taraflı bağımsızlık ilanını tanımayacağız... Eğer bağımsızlık tanınırsa, ki bu şu anda tartışılmıyor, bunun en hızlı sonucu Katalonya'nın otomatik olarak AB dışında kalması olur" diye konuştu. [09.10.2017 Reuters] Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker de yaptığı açıklamada, "İspanya'daki anayasal düzene tam saygı gösterilmesi çağrısında bulunarak." Avrupa Birliği'nin tutumunu yineledi. Avrupa Konseyi Başkanı Donald Tusk da 02 Ekim 2017 tarihinde Twitter hesabından yaptığı açıklamada, Rajoy'un referandumun İspanya Anayasası'na aykırı olduğu yönündeki argümanını paylaştığını kaydederek "Daha fazla gerilim ve güç kullanımundan kaçınmak için yollar bulunmasını istedim." ifadelerini kullandı.

2- ABD'ye gelince, Katalonya Özerk Yönetimi Hükümeti ve Başkanı Amerika'nın teşvik ve desteğini almış gibi görünüyor. ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Heather Nauert yaptığı basın toplantısında, "Katalonya referandumu bir iç meseledir ve müdahil olmak istemiyoruz. Bu sorunun çözümünü İspanya hükümeti ve oradaki insanlara bırakıyoruz. Ancak krizin çözümü sonrası herhangi bir hükümet veya varlıkla çalışabiliriz." şeklinde konuştu. [16.09.2017 El Fecr El Misriyye] Bu son ifade, ABD'nin Katalonya referandumu ve bağımsızlığını desteklediği anlamına gelebilir. Zira Sözcü, "Krizin çözümü sonrası herhangi bir hükümet veya varlık ile çalışabiliriz." dedi. Diğer bir deyişle bu ifade, "Bağımsızlığına

kavuştuğu takdirde Katalonya bölgesini tanıyacağız" anlamına gelir. İspanyol El Pais gazetesinin belirttiğine göre "Katalonya Özerk Yönetimi Hükümeti Başkanı Carles Puigdemont, ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsünün açıklamalarını, ABD'nin Katalanların iradesine ve referandum sonucuna saygı duyduğu anlamına geldiğini söyledi. Çünkü malum, Amerika, Avrupa Birliği'ni parçalamayı amaçlıyor. Nitekim ABD, İngiltere'nin AB'den ayrılmasına destek vermişti. Benzer adım atmaları için diğer Avrupa ülkelerini de teşvik ediyor. Yahut en azından Avrupa Birliği'ni iç meseleler ve bağımsızlık hareketleri ile oyalıyor. Ki AB veya AB içindeki büyük güçler, uluslararası sorunlarda kendisi ile boy ölçüşmesin ya da kendisine parazit yapmasın. Bu gibi ayrılıkçı hareketleri teşvik etmek ABD çıkarımadır. ABD'nin bu pozisyonu Kürdistan referandumu ve bağımsızlığına yönelik pozisyonu ile taban tabana zıttır. Kürdistan referandumuna şiddetle karşı çıkıp reddeden Amerika, referanduma karşı çıkmak, reddetmek ve Barzani'ye baskı yapmak için bölgede kendisine bağlı ülkeleri, Irak, İran ve Türkiye'yi harekete geçirmişti. Zira Kürdistan referandumu, şu anlık için çıkarına değildir ve Irak'ta egemen güçtür. İngiltere ise, böyle bir adım atması yönünde ajanı Barzani'ye göz kırpmıştır. Amaç, ABD'ye parazit yapmak, Suudi Arabistan ve Mısır aracılığıyla İngiliz ajanı Katar'a uygulanan ABD yaptırımlarının kaldırılması için referandumu bir koz olarak kullanmaktır.

3- ABD güdümündeki BM'ye gelince, Katalonya'nın bağımsızlığına teşvik eden bir pozisyon almıştır. BM Genel Sekreteri Antonia Guterres, "İspanya'nın demokratik kurumlarının merkezi hükümet ile Katalan yetkililer arasındaki krize çözüm bulacağına inandığını" söyledi. BM Genel Sekreteri Sözcüsü, "Ulusların kendi kaderini tayin hakkı, temel bir haktır... Ülke topraklarının bütünlüğü ilkesini ihlal etmeden taraflar arasında sağlanacak bir anlaşma ile bu hakkın uygulanması gerekir." dedi. [03.10.2017 AP] Bu ifade, BM kararları üzerinde söz sahibi ABD olduğu için Kürdistan'ın bağımsızlık referandumuna karşı çıkan BM'nin Katalonya'nın bağımsızlığına teşvik ettiğini gösterir. Uluslararası bu pozisyonlar şunu gösteriyor: Katalonya'nın bu son bağımsızlık hareketi, özellikle Trump döneminde Avrupa'daki havayı bulandırmak isteyen Amerika'dan teşvik ve destek görmüştür... Yukarıda zikredilen pozisyon ve açıklamalar bu görüşün tercih edilmesini gerektiriyor.

Dördüncüsü: Bağımsızlığı ilan olasılığı:

Kuşkusuz bağımsızlığı ilan etmek, kolay bir mesele değil, en azından öngörülebilir gelecekte. Amerika bunun bilincindedir. Katalonya'daki bağımsızlık hareketlerini yüreklendirmesi, Avrupa'daki havayı bulandırmak ve uzun vadede de Avrupa Birliği'ni parçalamakla meşgul olmak içindir... Şu temel iki nedenden ötürü İspanya, ne olursa olsun Katalonya'nın bağımsızlığını kabul etmeyecektir:

1- Küçük olmasına rağmen bu bölge, İspanya'nın GSYH'sinin yüzde 20'sini karşılıyor. İspanya dış ticaret trafiğinin yüzde 70'ni kontrol ediyor ve İspanyol sanayinin üçte birini üretiyor. Bu yüzden Katalanlar, almaktan ziyade daha çok verdiklerine inanıyorlar. İspanya hükümetinin, bölge üretiminin yüzde 10'nuna varan oranlarda kendilerine vergi koyduğunu düşünüyorlar. İşte bunlar, bağımsızlık nara ve eğilimlerini güçlendiren hususlardır. Bir yandan durum böyledir, öbür yandan İspanya, ekonomik sorunlar yaşıyor. Bütçe azlığı ve yüksek bütçe açığı var. İşsizlik oranı giderek artıyor. Kemer sıkma önlemlerini saymıyoruz bile. İşte Katalan ekonomisi, bu ekonomik sorunların tedavisinde temel bir öğedir.

2- Ayrıca Katalonya'nın bağımsızlığı, daha önce bağımsızlık girişiminde bulunan İspanya'daki Baskları yüreklendireceği gibi sadece İspanya değil diğer birçok ülkede de domino etkisiyle ayrılıkçı hareketi tetikleyecektir. Basklar, Katalanların ayrılık girişimini destekledi. Bu, Basklarda yeniden ayrılık arzusunun yeşerebileceğini gösteriyor. Zira Basklarda ayrılık eğilimleri sönmüş değil. "Basklar, önümüzdeki yıldan itibaren İspanyol topraklarından fiilen ayrılmak istediklerini ilan ettiler." [24.09.2017 Washington Post] Bask bölgesi, şiddet eylemlerine maruz kalıyor ve yüzlerce insan ölüyor. ETA örgütü, üç yıl öncesi imzalanan ateşkes ve bölgenin statüsünde yapılan bazı değişiklikler sonrası silahı bırakana dek yıllardır silahlı eylemler ile ayrılık sürecine önderlik etmiştir. Bu nedenle bir bölgede meydana gelecek herhangi bir ayrılık, büyük olasılıkla diğer bölgelere de sıçrayacaktır. İspanya Adalet Bakanı şu sözleriyle bundan şiddetle sakındırdı: "Korkarım, Katalonya bölgesinin bağımsızlığı, domino etkisiyle diğer taşları da peş peşe devireceği için İspanyol devletinin sonunu getirecektir." [02.10.2017 el-Cezire]

Onun için İspanya'nın, Katalonya'nın bağımsızlığını kabul etmesi asla mümkün değil. Hatta eğer bağımsızlığını önleyemezse, anayasanın 155. Maddesini işleterek Katalonya'nın özerkliğini askıya

almakla tehdit etmektedir. Nitekim 19 Ekim 2017 günü BBC'nin İspanya Başbakanının ofisinden aktardığından böyle anlaşılıyor...

3- Eğer ayrılık düşüncesi etrafa sıçrarsa, özellikle de hayat bulursa, Avrupa Birliği yakında çöker... Zira Fransa'da da ayrılıkçı hareketler var. Fransa ile İspanya arasını Katalonya ve Bask bölgeleri ayırıyor. Korsika Adası'nda ayrılıkçı hareket, Fransa'dan bağımsızlığını elde etmek için çalışıyor ve bu yüzden Katalonya girişiminin başarılı olmasını umut ediyor. İtalya, Belçika ve diğer ülkelerde, AB'nin yapısını tehdit eden benzeri ayrılıkçı hareketlere rastlamak mümkün. AB, birçok krizin yanı sıra Brexit de olduğu gibi milliyetçi hareketlerin birlikten ayrılış tehdidiyle karşı karşıyadır. Bütün bunlar, Katalonya'nın olası bağımsızlık ilanını imkânsız ve oldukça zor kılıyor. Bağımsızlık ilanı, sadece İspanya değil, bütün Avrupa Birliği için bir tehdittir. Görünüşe göre Katalan lider, bunun farkındadır. Neredeyse kendi bölgesinde bile izole edilmiş durumdadır. Yoğun kalabalıklar tarafından protesto ediliyor... Bu nedenle Katalan lider, bağımsızlık ilanında bulunmaktan kaçınarak bağımsızlık ilanını askıya aldı. Müzakereler yoluyla daha fazla bağımsızlık elde etmeyi umut ediyor. Ayrıca gelecekte bağımsızlık elde etmek için İspanya ya da Avrupa Birliği'nde uygun koşullar ve fırsatların oluşmasını bekliyor... Hatta Avrupa Birliği'nden aldığı destekle güçlü bir duruş sergileyen İspanya'nın bu pozisyonu karşısında daha önce Katalan lidere arka çıkan Amerika bile desteğini azaltmıştır. Onun için Katalonya'nın bağımsızlık hakkındaki görüşünü almak için Amerika yolunu tutan İspanya Başbakanı Rajoy ile düzenlediği ortak basın toplantısında ABD Başbakan Trump, "İspanya büyük bir ülke ve bu ülke birleşik kalmalı." yorumunu yaptı. [27.09.2017 Eş Şuruk El Misriyye] Katalan lider, vaadinde Trump'ın şeytan gibi olduğunu fark edecektir.

بِعِدِّهِمْ وَبِمَنْعِهِمْ وَمَا بَعِدِهِمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا "Şeytan onlara (birçok) vaatte bulunur ve onları kuruntulara sürükler. Oysa şeytan, ancak aldatmak için onlara vaatte bulunuyor." [Nisa 120] Ancak Amerika, Avrupa Birliği'ni sarsmaya devam edecek ve Avrupa içinde vaatlerine yanıt veren birilerini elbette bulacaktır...

Beşincisi: Böylece kapitalist ideoloji sahiplerini özellikle Avrupa'yı perçeminden yakalayan milliyetçilik, hem Avrupa'yı hem birlik ve bütünlüğünü hem de dışsal politik eylemlerini dumura uğratmaktadır. Kapitalist ideoloji, milliyetçilik olgusunu tedavi edemedi ve edemeyecektir de... Kapitalist ideoloji, sadece başarısız değil, dini hayattan ayırdığı için esas itibarıyla batıldır da aynı zamanda. Demokrasi adına ve kanunları istismar ederek pozisyonlar ve ayrıcalıklar elde eden sermaye sahiplerinin kontrolündeki demokrasi nedeniyle fasittir de. Yine din ve dindarlar ile mücadele ettiği için, dini ve etnik temelde insanlar arasında ayrımcılık yaptığı için zalimdir de... Amerika ve Avrupa'da bu açıkça görülüyor. Gözü olup görenler yanılmazlar, basiret ve feraseti olanlar da bundan habersiz değillerdir... İnsan yapımı bütün kanunlar, zulüm, haksızlık, yozlaşma, ülke ve insanları köleleştirmeden yoksun değildir... İslam, Âlemlerin Rabbinin indirdiği, insanlar arasında adalet ve hakkı sağlayan, durumlarını ıslah eden yegâne dindir. Allah *Subhânehu ve Teâlâ*, neyin yaratıklarının iyiliğine olduğunu en iyi bilendir.

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ "Hiç yaratan bilmez mi? O, en ince işleri görüp bilmektedir ve her şeyden haberdardır." [Mülk 14] İslam, halkları potasında eritir, milliyetçilik ve ırkçılık ayırım ve çekişmelerini ortadan kaldırır. Çünkü İslam, milliyetçilik ve ulusalcılık eğilimlerini yasaklar ve amansız bir savaş açar... İslam, din, ırk, renk, cinsiyet veya başka hiçbir ayırım gözetmeksizin işlerin yürütülmesinde insanlar arasında adaleti sağlar. Hatta Raşidi Hilafet Devletinin gölgesi altında mahkeme huzurunda bütün insanlara adaletle eşit muamelede bulunur... İmam Ahmed Müsned'inde rivayet ettiğine göre, Peygamber *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* teşrik günlerinde veda hutbesini okudu ve dedi ki:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ، أَلَا إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ، وَإِنَّ أَبَاكُمْ وَاحِدٌ، أَلَا لَا فَضْلَ لِعَرَبٍ عَلَى عَجَبِيٍّ، وَلَا لِعَجَبِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ، وَلَا أَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدٍ، وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ، إِلَّا بِالْتَّقْوَى
أَبْلَغْتُ، قَالَوا: بَلَّغَ رَسُولُ اللَّهِ
Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap olana, siyahın kırmızıya, kırmızının da siyaha takvadan başka hiçbir üstünlüğü yoktur. Tebliği ettim mi? Orada bulunanlar " Ey Allah'ın Rasûlü tebliği ettin" dediler." Hak olan sadece budur.

فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ "Artık haktan sonra sapıklıktan başka ne kalır? O halde nasıl döndürülüyorsunuz?" [Yunus 32]